

Охорона культурної спадщини:
анотований бібліографічний список
2020. – Вип. 1. – 7 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Айгаре Л. Фотограф-краєзнавець Людмила Айгаре: "Серце болить, що на моїх очах руйнуються Чернівці" / Людмила Айгаре ; бесіду вела Надія Макушинська // Уряд. кур'єр. — 2019. — 21 груд. (№ 246). — С. 9. *Подано матеріали бесіди з фотографом-краєзнавцем Людкою Айгаре про проблему збереження історичних та архітектурних пам'яток Чернівців.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/lyudmila-ajgare-serce-bolisho-na-moyih-ochah-ruj/>

2. Аленькова Н. Фото історических пам'ятників Константина Брижниченко стали победителями в конкурсе от украинской википедии / Наталья Аленькова // Восточ. проект. — 2019. — 4 дек. (№ 49). — С. 8. *Йдеться про щорічний фотоконкурс пам'ятників культурної спадщини "Вікі любить пам'ятники". Зазначено, що такий конкурс проводить Фонд Вікімедіа в більш ніж 50-ти країнах світу. Мета конкурсу – зібрати фотографії всіх пам'ятників культурної спадщини світу і розмістити їх у вікіпедії, що допоможе проілюструвати статті вікіпедії – вільної енциклопедії, яку щоденно проглядають мільйони в усьому світі.*

3. Бабенко В. Українці в Башкортостані: історико-культурний досвід малої етнічної групи / Василь Бабенко, Максим Пилипак, Денис Чернієнко // Нар. творчість та етнологія. — 2019. — № 5. — С. 26-43. *Досліджено історико-культурний досвід життя українців у поліетнічному середовищі Башкортостану. Проаналізовано історію заселення краю, демографічні, соціокультурні, ідентифікаційні процеси серед української спільноти республіки. Українську етнокультурну спадщину розглянуто в*

контексті міжетнічної взаємодії, її взаємовпливу з традиційними культурами автохтонних народів.

4. Викрадену нацистами картину повернули // *Голос України*. — 2020. — 3 січ. (№ 1). — [Електронні дані]. *Йдеться про повернення Україні картини відомого українського художника Михайла Паніна "Таємний виїзд Івана Грозного перед опричниною" (1911 р.), яка була викрадена під час окупації нацистами міста Дніпро (тоді Дніпропетровськ) у 1941 - 1943 рр. Як зазначено в повідомленні прес-служби Міністерства культури, молоді та спорту, "повернення роботи М. Паніна в Україну – це результат багаторічної спільної праці та стратегічного партнерства між Україною та США, а також, що не менш важливо, міжнародне визнання втрат культурних цінностей України під час Другої світової війни".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/325902>

5. Вільчинська І. Ю. Традиції крізь методологічне скло Форсайту / Ірина Юріївна Вільчинська, Тетяна Іванівна Биркович // *Вісн. Нац. Акад. керів. кадрів культури і мистецтв*. — 2019. — № 1. — С. 15-19. *Обґрунтовано можливості застосування методології Форсайту для збереження традицій як важливого елемента нематеріальної культурної спадщини. Враховуючи міждисциплінарний характер проблеми, методологія дослідження ґрунтується на комплексно-інтегративному поєднанні теоретичних підходів низки наук, зокрема культурології, публічного управління, а також загальнонаукових методів системного аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення. Наукова новизна пов'язана зі спробою окреслення теоретичних і практичних аспектів важливості методології Форсайту для збереження традицій з проєкцією на практичні заходи держави у цій сфері.* .
Текст: <http://journals.uran.ua/visnyknakkkim/article/view/166515/178679>

6. Власенко В. Косівську кераміку визнав світ / Вікторія Власенко // *Уряд. кур'єр*. — 2019. — 14 груд. (№ 241). — С. 3. *Йдеться*

про внесення українського ремесла карпатських горян (косівської кераміки) у Список нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Зазначено, що косівському гончарству вже понад п'ять століть, і воно збагатило не тільки українське керамічне ремесло, а й світову скарбницю кераміки. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/kosivsku-keramiku-viznav-svit/>

7. Дмитрієва П. Унікальний "небоскреб" Катеринослава / Полина Дмитрієва // Вісті Придніпров'я. — 2019. — 5 груд. (№ 93/94). — С. 8. *Зазначено, що будівля клубу Катеринославського Громадського зібрання на вулиці Воскресенській, 6 в Дніпрі, відома городянам як Дніпропетровська обласна філармонія ім. Леоніда Когана, а раніше – ДК залізничників, входить до списку об'єктів культурної спадщини Дніпропетровської області в категорії національного значення, які удостоїлися честі бути внесеними до Державного реєстру нерухомих пам'яток України.*

8. Досвід реставрації пам'яток Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника : зб. пр. / редкол. : О. В. Рудник та ін. – Київ : Нац. Києво-Печер. іст.-культур. заповідник ; Вид-во «Фенікс», 2019. – Вип. 1. – 119 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: В77454-1.** *Висвітлено основні етапи проведення реставраційних та консерваційних робіт на пам'ятках архітектури Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника у повоєнні роки й до сьогодні. Досліджено переваги застосування новітніх науково-технічних та практичних рішень під час виконання науково-реставраційних та консерваційних робіт на Дзвіниці Успенського собору, Онуфріївській башті, Келіях соборних старців із урахуванням збереження їхньої автентичності в умовах діючого музейного комплексу та пристосування до сучасних вимог. Розглянуто процес відтворення Успенського собору з елементами реставрації та будівельну еволюцію комплексу споруд Воскресенської церкви.*

9. Івашко О. Як прикарпатці степову Трою освоювали / Олена Івашко // Уряд. кур'єр. — 2020. — 3 січ. (№ 1). — С. 5. *Йдеться про*

унікальну археологічну пам'ятку в центрі Миколаєва Дикий Сад, яку ще в 1927-му році виявив археолог Феодосій Камінський. Це місто людей кіммерійської епохи Білозерської культури. Стародавнє городище існувало з середини XIII ст., його ще називають степовою Троєю.

Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/>

10. Коваль Л. Кожна місцина унікальна по-своєму / Любомира Коваль // Уряд. кур'єр. — 2019. — 13 груд. (№ 240). — С. 1-2. *Йдеться про культурно-мистецькі проекти – переможці програми-конкурсу "Малі міста – великі враження", який проводиться за підтримки Міністерства культури, молоді та спорту й Українського центру культурних досліджень з метою розвитку невеликих громад. Зазначено, що участь у конкурсі взяли культурно-мистецькі проекти від органів місцевого самоврядування, юридичних осіб усіх форм власності, творчих спілок та фізичних осіб-підприємців, які спрямовані на створення ексклюзивних ідей розвитку малих територій. Виступаючи на підсумковому заході, міністр культури, молоді та спорту Володимир Бородянський зазначив, що представлені проекти зберігають та популяризують особливі та неповторні місцеві звичаї й традиції, що в свою чергу, сприяє розвитку туризму, який позитивно впливає на економіку — і держави загалом, і невеликих громад. Урядовець пообіцяв, що очолюване ним відомство в 2020 році сприятиме розвитку місцевого туризму, для чого буде надано майже 500 мільйонів гривень, а також міністерство докладатиме всіх зусиль для ефективного розвитку конкурсу "Малі міста – великі враження".*

Текст:

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/kozhna-miscina-unikalna-po-svoyemu/>

11. Кончаковский А. Памятники Киева / А. Кончаковский, В. Крюков. — Киев : ИД АДЕФ-Украина, 2019. — 256 с. ***Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ61439.** Книга знайомить читача з встановленими пам'ятниками особистостям в Києві, багато з яких з різних причин не дійшли до наших днів. Автори вважали за можливе помістити в книгу тільки ті твори скульпторів, які виготовлені з довговічних матеріалів.*

12. Миколіук О. Археологія й імідж держави / Оксана Миколіук // День. — 2019. — 13 - 14 груд. (№ 230/231). — С. 15. *Наведено коментарі директора Науково-дослідного центру "Охоронна археологічна служба України" Антона Корвін-Піотровського та старшого наукового співпрацівника Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, кандидата юридичних наук Олександра Малишишева щодо необхідності ратифікації документа Верховною Радою України, на базі якого можна буде побудувати в Україні кримінальне законодавство у сфері охорони культурної спадщини набагато ефективніше, ніж воно є на сьогодні. Акцентовано увагу, що незаконний промисел археологічною спадщиною в Україні набув нечуваних масштабів: з кожним роком кількість так званих чорних археологів зростає, ринок збуту незаконно видобутих археологічних артефактів — відкритий і набув загрозливих масштабів.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/arheologiya-y-imidzh-derzhavy>

13. Мищишин А. В Винницької області селяне за свій счет ремонтують графський дворец / Анна Мищишин // КП в Україні. — 2019. — 13 дек. (№ 192). — С. 8. *Йдеться про те, що на Вінниччині селяни самотужки взялися відновлювати історичну будівлю – маєток графа Шереметьєва, якому вже понад двісті років. Місцеві жителі власним коштом штукатурять, перекривають дахи, латають діри, приводять до ладу територію. Після серії суботників, під час яких добровольці розчистили територію садиби і підлатали 200-літню споруду, розташовану у селі Тиманівка Вінницької області, визначною пам'яткою зацікавилися туристи.* Текст: <https://kp.ua/journal/pdf/archive/2019/december/13/>

14. Повернення культурних цінностей – справа державна // Уряд. кур'єр. — 2020. — 3 січ. (№ 1). — С. 3. *Йдеться про завершення повернення в Україну картини Михайла Паніна "Таємний від'їзд Івана Грозного перед опричниною", яка була незаконно вивезено під час окупації нацистами Дніпропетровська у 1941-1943 роках. Як зазначили фахівці Міністерства культури, молоді та спорту, що повернення культурних цінностей – справа*

державна, та акцентували увагу на необхідності сформувати чітку правову позицію щодо захисту культурних цінностей, залишених на тимчасово окупованих територіях та в Автономній Республіці Крим. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/povernennya-kulturnih-cinnostej-sprava-derzhavna/>

15. Публічне адміністрування у сфері обігу наркотиків: митно-правові аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами III Міжнар. наук.-практ. конф., (15 лют. 2019 р., м. Харків) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого [та ін. ; редкол. : Ю. П. Битяк (голов. ред.) та ін.]. — Харків : Бровін О. В., 2019. — 252 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A800691** *Зі змісту: Особливості регламентації застосування митного режиму тимчасового ввезення та вивезення культурних цінностей / В. О. Церковна. – С. 213-219.*

16. Реставрація пам'яток архітектури в умовах високого рівня ґрунтових вод та підвищеної вологості інтер'єрів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 24 - 25 жовт. 2019 р.). — Київ : Фенікс, 2019. — 139 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A802761.** *У виступах і доповідях науковців наголошувалось, що в будівлях – пам'ятках архітектури переважно відсутні системи захисту від надмірного зволоження, що створює велику небезпеку як для конструкцій, так і для їхнього художнього оформлення. Загальна тенденція підйому рівня ґрунтових вод, активна господарська діяльність, забудова прилеглих територій, пристосування історичних будівель під нові функції – все це створює небезпеку збереженню нашого історико-культурного надбання. Акцентували увагу також на ефективних методах захисту пам'яток історії та культури від надмірного зволоження.*

17. Український правовий вимір: пошук відповідей на глобальні міжнародні виклики : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 17 трав. 2019 р. / М-во освіти і науки України, Регіон. навч. центр Всесвіт. мит. орг., Ун-т мит. справи та фінансів. — Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2019. — 196 с. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A800687.** *Зі змісту: Регламентація принципів формування реєстрів культурних цінностей у міжнародних та*

національних правових актах (2013 – 2018 рр.) / О. Л. Калашнікова. – С. 176-178.

18. Шевчук Ю. Пісня і прагнення миру єднують Схід і Захід / Юліана Шевчук // *Голос України*. — 2019. — 20 груд. (№ 245). — С. 2.

Йдеться про виступ в кулуарах Верховної Ради України (ВР України) Хорової капели "Кредо", учасники якої з нагоди Дня Святого Миколая та відзначення 100-річчя з часу створення Української республіканської капели виконали пісню "Щедрик" українського композитора Миколи Леонтовича, яка стала світовим різдвяним хітом "Carol of the bells". Музикантів, народних депутатів та гостей парламенту із Днем Святого Миколая та різдвяно-новорічними святами привітав Голова ВР України Дмитро Разумков, а організатор акції народний депутат по 50-му виборчому округу Донецької області Руслан Требушкін подарував Дмитрові Разумкову копію сухарниці, яку виготовив батько Леонтовича, коли композитор працював над "Щедриком". Зазначивши, що сухарниця нині зберігається у музеї Покровська на Донбасі, Руслан Требушкін наголосив, що "Донбас – це не лише вугілля, а й творче життя, яке знайоме всій Україні". Цього ж дня у ВР України за підтримки Донецької облдержадміністрації (ОДА) і Покровської міськради відбувся круглий стіл "Через культурну дипломатію до економічної незалежності України", учасники якого відзначили, що "Щедрик" Леонтовича — це світова культурна спадщина без "авторського права" України, і запропонували поставити бренд "Щедрика" на службу сучасній українській державі та використовувати його в культурній "дипломатії" та процесі реінтеграції Донбасу. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/325602>

Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади

Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

Відповідальний за випуск: Зайченко Н.Я.

16.01.2020